

Załącznik nr 1

do Uchwały podjętej przez Komisję habilitacyjną powołaną w dniu 2 grudnia 2013 r. przez Centralną Komisję do Spraw Stopni i Tytułów w sprawie **przeprowadzenia postępowania habilitacyjnego doktora Krzysztofa Kościńskiego, wszczętego w dniu 19.09.2013 r. w dziedzinie nauk biologicznych w dyscyplinie ekologia.**

Komisja w składzie: Prof. dr hab. Ryszard Słomski – Przewodniczący Komisji; Dr hab. Katarzyna A. Kaszycka, prof. UAM – Sekretarz Komisji; Dr hab. Sławomir Koziół, prof. nadzw. – Recenzent; Prof. nadzw. dr hab. n. med. Zbigniew Lew Starowicz – Recenzent; Prof. dr hab. Bogusław Pawłowski – Recenzent; Prof. dr hab. Maria Kaczmarek – Członek Komisji i Dr hab. Elżbieta Żądzińska, prof. UŁ – Członek Komisji, zapoznała się z pełną dokumentacją wniosku.

Dr Krzysztof Kościński tytuł zawodowy magistra biologii uzyskał na Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu w 1997 r., a stopień doktora nauk biologicznych w zakresie biologii-antropologii w 2001 r. na podstawie rozprawy: „Statystyczna a empiryczna koncepcja normalności i normy w biologii”. Od 2001 r. pracuje jako adiunkt w Instytucie Antropologii UAM: w latach 2001-2005 w Zakładzie Biologii Rozwoju Człowieka, a od 2005 r. w Zakładzie Ekologii Ewolucyjnej Człowieka (poprzednio Zakład Ekologii Populacyjnej Człowieka).

Habilitant w swoich badaniach skupia się na kilku obszarach badawczych: (1) zagadnieniach związanych z atrakcyjnością fizyczną człowieka, (2) długoterminowymi skutkami biologicznymi sezonu urodzenia, (3) zależnościami między cechami morfologicznymi a wartością przystosowawczą i ich znaczeniem dla koncepcji normy. Jego zainteresowania obejmują również: (4) Hipotezę Triversa-Willarda (wykazującą większy odsetek potomstwa płci męskiej u rodziców o lepszej kondycji biologicznej), (5) zastosowanie metod matematycznych w biologii oraz (6) Filozofię nauki.

1. Ocena formalna nadesłanych materiałów

Komisja zapoznała się ze wszystkimi materiałami dotyczącymi postępowania habilitacyjnego: (1) wnioskiem do Centralnej Komisji o przeprowadzenie postępowania habilitacyjnego, (2) kopią dyplomu doktora nauk biologicznych, (3) autorem referatem z omówieniem opublikowanych prac, (4) wykazem opublikowanych prac naukowych oraz informacją o osiągnięciach dydaktycznych, współpracy naukowej i popularyzacji nauki, (5) danymi kontaktowymi.

Komisja stwierdza, że dokumentacja wniosku została przygotowana zgodnie z wytycznymi zawartymi w Ustawie z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. Nr 65, poz. 595, ze zmianami Dz. U. z 2005 r. Nr 164, poz. 1365, Dz. U. z 2010 r. Nr 96, poz. 620 i Nr 182, poz. 1228 oraz Dz. U. z 2011 r. Nr 84 poz. 455) i od strony formalnej nie budzi zastrzeżeń. Dokumenty zostały przedstawione starannie, rzeczowo i zwięźle, zawierając wszystkie potrzebne do recenzji dane.

2. Ocena osiągnięcia naukowego przedstawionego w postaci monotematycznego cyklu publikacji

Ocena parametryczna i merytoryczna prac wskazanych jako osiągnięcie

Na osiągnięcie naukowe zatytułowane „Postrzeganie atrakcyjności fizycznej u człowieka jako adaptacja biologiczna” składa się pięć jednoautorskich, oryginalnych prac, opublikowanych w latach 2010-2013. Cztery prace ukazały się w czasopiśmie

znajdujących się w bazie *Journal Citation Reports*, publikacje zamieszczono w *Human Nature* (IF 1,955), *Evolution and Human Behavior* (IF 3,946) oraz dwukrotnie w *Behavioral Ecology* (IF 3,216). Sumaryczny IF tych prac = 12,333 (MNiSW 155 pkt). Piąta praca została zamieszczona w nowym czasopiśmie *Journal of Evolutionary Psychology*, nieobecnym jeszcze na liście JCR. Prace te są w ścisły i logiczny sposób powiązane ze sobą i są poświęcone atrakcyjności ciała i ich znaczeniu w relacjach między płciami, relacji w związkach i zdrowia.

Habilitant wykazał zróżnicowanie atrakcyjności twarzy mężczyzn dla dziewcząt i kobiet w różnym wieku, wpływ wzrostu stężenia hormonów płciowych u dziewcząt w okresie pokwitania na rozwój ośrodków nerwowych odpowiedzialnych za preferencje partnerskie u osób dorosłych. Dr Kościński wskazał na słabszą preferencję dla seksownie wyglądających twarzy mężczyzn w populacji kobiet w wieku menopauzalnym i kobiet ciężarnych jak również na korelację zmiany kondycji psychicznej u kobiet będących w stałym związku partnerskim z siłą preferowania seksowności wyglądu twarzy mężczyzn. Zaobserwował zwiększoną preferencję twarzy mężczyzn o przyjacielskim wyglądzie u kobiet po rozpadzie związku, w porównaniu z okresem przed jego rozpadem. Wykazał również preferencję przez populację polską (kobiety i mężczyźni) dla kobiet z niedowagą oraz wyraźnym wcięciem w tali. W badaniu nad postrzeganiem ręki, dr Kościński ustalił cechy determinujące atrakcyjność tej części ciała oraz wykazał związek atrakcyjności ręki z atrakcyjnością twarzy. Analiza preferencji wyczynowych pływaków dla kobiecej sylwetki pozwoliła habilitantowi wykazać wpływ doświadczenia percepcyjnego na postrzeganie atrakcyjności ciała.

Wszyscy recenzenci w swoich opiniach bardzo pozytywnie oceniają wartość naukową wskazanych prac. Recenzent dr hab. Sławomir Kozieł, prof. nadzw., podsumowując osiągnięcie habilitacyjne doktora Krzysztofa Kościńskiego, ze względu na publikację prac w renomowanych czasopismach i związaną z tym wnikliwą recenzję międzynarodowych ekspertów, skupił się bardziej na słabszych stronach przedstawionych do oceny prac. Jednak niewątpliwie uważa, że wkład Habilitanta do nauki jest znaczący i posiada wiele cech nowatorskich, jednak miał trudności z obiektywną oceną jakości osiągnięć naukowych.

Recenzent prof. nadzw. dr hab. n. med. Zbigniew Lew Starowicz, ocenia bardzo wysoko osiągnięcie naukowe, dotychczasowy dorobek naukowy oraz aktywność naukową dr. Kościńskiego wskazuje, że oceniane prace dotyczą atrakcyjności ciała i ich znaczenia w relacjach między płciami, relacji w związkach oraz zdrowia reprodukcyjnego. Ich treść jest ważna nie tylko dla antropologii ale również dla psychologii ewolucyjnej i seksuologii. Oceniane prace cechuje dobrze przygotowany i zrealizowany program badawczy, analiza bogatego i reprezentatywnego piśmiennictwa, wysoki poziom dyskusji i to co najważniejsze - uzyskanie interesujących wyników badań. Można je uznać jako istotne dla poznania znaczenia atrakcyjności w relacjach między płciami i zdrowia reprodukcyjnego. Prace Kandydata ocenia jako interesujące, wnikliwe i erudycyjne.

Recenzent prof. dr hab. Bogusław Pawłowski wskazuje, że materiał zebrany przez autora w poszczególnych badaniach wchodzących w skład osiągnięcia naukowego i metody badawcze są bardzo solidne i spełniają wymogi najwyższego rygorizmu naukowego. W każdej z tych prac autor stosuje złożone metody statystyczne, nierzadko sprawdzając stabilność wyniku poprzez analizę na mającej logiczne uzasadnienie ograniczonej próbie badanych lub też wskazując na brak różnic w wyniku przy zastosowaniu innej metody analizy. W każdym artykule autor również prezentuje cały wachlarz interpretacji, bardzo przekonująco argumentując za najbardziej według niego prawdopodobnym wyjaśnieniem. Istotne jest również to, że nie unika samokrytycyzmu zawsze podkreślając ograniczenia swoich badań. Recenzent uważa, że cykl prac składający się na podstawowe osiągnięcie dr Kościńskiego wnosi istotny, oryginalny

wkład w zakresie wiedzy dotyczącej biologicznych uwarunkowań wybranych aspektów atrakcyjności człowieka.

Również wszyscy pozostali członkowie Komisji wysoko cenią wartość merytoryczną prac wskazanych przez Habilitanta jako osiągnięcie naukowe.

Ocena udziału Habilitanta we wskazanym osiągnięciu naukowym

Prace wskazane przez Habilitanta, jako osiągnięcie naukowe są jednoautorskie, zatem potwierdzają Jego rolę w powstaniu poszczególnych prac, zarówno na etapie projektowania badań, jak i wykonania założonych analiz, opracowania wyników i rycin oraz redagowania manuskryptów. Potwierdzają również Jego pełne zaangażowanie w opracowanie koncepcji naukowej, zaprojektowanie i wykonanie badań, jak i opracowanie wyników oraz przygotowanie manuskryptów. Praca koncepcyjna i konstrukcja intelektualna problemu została w całości wykonana przez Habilitanta.

Zgodnie z Ustawą z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. Nr 65, poz. 595 z późniejszymi zmianami), w brzmieniu ustalonym Ustawą z dnia 18 marca 2011 r. (Dz. U. Nr 84, poz. 455) o stopniach i tytułach naukowych, oceniane osiągnięcie naukowe powinno wykazać wiodący udział Habilitanta, poczynając od opracowania koncepcji badań po opracowanie wyników i spisanie ich w formie manuskryptów publikacji. We wszystkich pracach stanowiących istotę osiągnięcia naukowego Habilitant jest samodzielnym autorem koncepcji naukowej, wykonawcą badań i osobą opracowującą uzyskane wyniki.

3. Ocena aktywności naukowej

Dane bibliometryczne

Dorobek naukowy dr Kościńskiego obejmuje, poza publikacjami wchodzącymi w zakres osiągnięcia naukowego, 7 prac opublikowanych w czasopismach z listy filadelfijskiej, 3 rozdziały w monografiach i 1 monografię, 10 artykułów w anglojęzycznych czasopismach bez współczynnika oddziaływania IF, 1 recenzję książki oraz 2 artykuły w anglojęzycznych czasopismach posiadających współczynnik oddziaływania IF w druku (obecnie już opublikowane). Na dorobek naukowy składa się również 14 komunikatów zawierających wystąpienia posterowe i ustne.

Jego sumaryczny współczynnik oddziaływania **IF** wynosi wg roku wydania **22,940** (wraz z osiągnięciem), co odpowiada **451 pkt** MNiSW. W bazie Web of Science Jego prace są cytowane 21 razy (bez autocytowań), Indeks Hirscha wynosi **2**.

Zdaniem recenzenta dr hab. Sławomira Koziela prof. nadzw., prace dra Kościńskiego nie cieszą się dużym zainteresowaniem innych badaczy, a cykl prac stanowiących osiągnięcie naukowe pod względem liczby cytowań nie wypada najlepiej. Recenzent prof. dr hab. Bogusław Pawłowski uważa, że dr Kościński opublikował wiele godnych uwagi naukowych artykułów, a stosunkowo słabe wskaźniki naukometryczne nie odzwierciedlają w jego opinii znaczenia dorobku autora. Zważywszy na rozwojowy kierunek badawczy, na którym koncentruje się dr Kościński, uważa że są dobre rokowania na zasadniczy wzrost cytowań, a w konsekwencji i wskaźnika Hirscha Habilitanta w najbliższych kilku latach.

Przewodniczący Komisji, prof. dr hab. n. med. Ryszard Słomski, stwierdził, że w przypadku Kandydata wskaźniki bibliometryczne mogą wynikać z opublikowania prac w ostatnich trzech latach, przy czym cztery prace zostały opublikowane w 2013 roku. Podobnie jak dwaj inni recenzenci uważa, że cytowania pojawić się mogą dopiero w następnych latach.

Mobilność badacza – projekty krajowe, udział w konferencjach

Dr Kościński obecnie jest kierownikiem grantu NCN (czas realizacji 2013-15), a wcześniej był wykonawcą grantu MNiSW (czas realizacji 2005-08), co świadczy o tym, że potrafi pozyskiwać środki na badania. Habilitant 13 razy brał czynny udział w konferencjach o zasięgu krajowym, ale tylko w jednej konferencji zagranicznej z oficjalnym językiem angielskim, gdzie prezentował poster.

Recenzent dr hab. Sławomir Kozieł, prof. nadzw. wskazuje, że dr Kościński nie wygłosił żadnego referatu na zagranicznej konferencji naukowej. Również prof. dr hab. Bogusław Pawłowski zwrócił uwagę na słabą aktywność konferencyjną dr. Kościńskiego, szczególnie jeśli chodzi o konferencje międzynarodowe. Ceniąc duże zdolności naukowe i ogromną samodzielność dr. Kościńskiego, uważa też, że brak staży naukowych i współpracy zagranicznej może w przyszłości ograniczać niektóre aspekty dalszego rozwoju naukowego habilitanta (np. w kwestii ubiegania się o międzynarodowe granty naukowe). Na szczęście duża kreatywność i samodzielność naukowa dr. Kościńskiego niwelują te „słabości”.

Ocena najważniejszych osiągnięć stanowiących wkład kandydata do dyscypliny

Doktor Krzysztof Kościński w swojej karierze naukowej związany jest obecnie z biologicznymi aspektami atrakcyjności fizycznej człowieka. Jako najistotniejsze osiągnięcie dotyczące atrakcyjności fizycznej Kandydat uważa dostarczenie nowych argumentów dla tezy o ewolucyjnym uwarunkowaniu ludzkich preferencji oraz udoskonalenie metodyki badania preferencji dla kształtu ciała. Badanie długoterminowych skutków biologicznych sezonu urodzenia, potwierdziły wcześniejsze doniesienia o wpływie sezonu urodzenia na wielkość ciała w kolejnych latach życia, ustaliły, że początek i koniec roku są okresami urodzenia najkorzystniejszymi dla przyszłej wielkości ciała, oraz prawdopodobnie zidentyfikowały mechanizm odpowiedzialny za to zjawisko. Z kolei podczas określania zależności między cechami morfologicznymi a wartością przystosowawczą i ich znaczeniem dla koncepcji normy, dr Kościński podjął się opracowania norm empirycznych. Testował również hipotezę Triversa-Willarda, według której odsetek potomstwa płci męskiej powinien być większy u rodziców o lepszej kondycji biologicznej, ponieważ ich synowie mogą odnieść szczególnie wysoki sukces reprodukcyjny, co potwierdził dla rogatych samic kozy domowej. Duża część badań związana jest z praktycznym wykorzystaniem metod matematycznych w biologii. Dr Kościński podjął się również usystematyzowania rodzajów wyjaśnień stosowanych w biologii, wskazując na nieporozumienia i sprzeczności, jakie mogą być skutkiem nierozróżniania tych typów.

W podsumowaniu: Całość dorobku naukowego dra Kościńskiego to cenny, nowatorski wkład naukowy. Dorobek ten świadczy o dużej samodzielności naukowej habilitanta. Biorąc pod uwagę rangę czasopism, w jakich prace dra Kościńskiego zostały opublikowane, należy uznać jego dorobek naukowo-badawczy za znaczący. Komisja zatem stwierdza, że aktywność naukowa doktora Krzysztofa Kościńskiego spełnia wymogi stawiane kandydatom do stopnia doktora habilitowanego nauk biologicznych w dyscyplinie ekologia, a Jego dorobek naukowy stanowi istotny wkład w rozwój tej dyscypliny.

4. Ocena dorobku dydaktycznego i popularyzatorskiego oraz osiągnięć organizacyjnych

Dr Krzysztof Kościński spełnia wymagania związane z obowiązkiem prowadzenia zajęć dydaktycznych i kształcenia młodej kadry naukowej oraz działalności popularyzującej naukę. Habilitant zaangażowany jest w prowadzenie ćwiczeń dla

studentów macierzystego Wydziału jak i – w przeszłości – dla studentów Pedagogiki Ogólnej i Pedagogiki Specjalnej. Prowadzi (lub prowadził) również wykłady dla studentów Wydziału Biologii UAM: „Ekologia człowieka”, „Ekologia ewolucyjna naczelnych”, wykład monograficzny „Atrakcyjność fizyczna – okiem biologa” oraz część modułu zatytułowanego „Sygnały i komunikacja zwierząt”. Jest ponadto autorem trzech programów komputerowych o zastosowaniu dydaktycznym. Popularyzacja nauki obejmuje 4 wykłady oraz 2 wywiady w mediach (gazecie codziennej i czasopiśmie). Był promotorem 2 prac magisterskich, kolejne 4 są w trakcie pisania. Dr Kościński sprawował również opiekę nad 29 pracami licencjackimi.

Prof. dr hab. Bogusław Pawłowski uważa, że dorobek dydaktyczny Habilitanta jest dobry, a jego wkład jako programisty w tym względzie znaczący, natomiast dorobek popularyzatorski stosunkowo słaby.

Jeśli chodzi o osiągnięcia organizacyjne, dr Kościński utworzył (w 2001 roku) i prowadzi stronę internetową Instytutu Antropologii UAM, utworzył stronę XL Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej PTA (2005 r.) oraz utworzył i prowadził (w latach 2001-11) internetową stronę czasopisma naukowego *Anthropological Review*.

W podsumowaniu Komisja stwierdza, że oceniany dorobek dydaktyczny i popularyzatorski oraz osiągnięcia organizatorskie odpowiadają wymaganiom stawianym kandydatom do stopnia doktora habilitowanego nauk biologicznych w dyscyplinie ekologia.

5. Podsumowanie

Komisja uznała, że podstawą oceny dokonanej przez Komisję są recenzje, które stanowią załącznik tego uzasadnienia oraz dyskusja przeprowadzona na posiedzeniu Komisji.

Wszyscy Recenzenci podsumowując swoją opinię wyrazili przekonanie, że przedstawione do oceny osiągnięcie naukowe i aktywność naukowa spełniają warunki konieczne do uzyskania stopnia doktora habilitowanego określone Ustawą z dnia 18 marca 2011 r. o zmianie Ustawy – Prawo o Szkolnictwie Wyższym, ustawy o stopniach naukowych i tytule naukowym i **popierają wniosek o nadanie stopnia naukowego doktora habilitowanego nauk biologicznych w dyscyplinie ekologia.**

Komisja podziela opinie Recenzentów i uważa, że Habilitant potrafił wykazać na czym polegał Jego indywidualny wkład w osiągnięcie będące przedmiotem postępowania habilitacyjnego. W opinii członków Komisji osiągnięcie naukowe przedstawione w postaci cyklu monotematycznych publikacji dra Kościńskiego w pełni spełnia kryteria stawiane kandydatom do stopnia naukowego doktora habilitowanego nauk biologicznych w dyscyplinie ekologia. Kandydat spełnia także pozostałe kryteria wymagane od samodzielnego pracownika naukowego.

Wynik głosowania na posiedzeniu Komisji: oddano 7 głosów, wszystkie „za”.

Sekretarz Komisji
Dr hab. Katarzyna A. Kaszycka, prof. UAM

Przewodniczący Komisji
Prof. dr hab. Ryszard Słomski